

Oponentský posudek rigorózní práce
„Vyvlastnění a jiné omezení majetkového práva k nemovitostem ve správním právu“
autorky Mgr. Pavly Strnadové

Posuzovaná rigorózní práce je zaměřena na problematiku právní úpravy vyvlastnění a dalších omezení majetkového práva k nemovitostem ve veřejném právu. Rigorózní práce byla podle své titulní strany odevzdána v dubnu 2012. Jak uvádí i sama autorka na str. 2, jedná se o rozšíření diplomové práce, obhájené v roce 2009 na Fakultě právnické Západočeské univerzity. Je škoda, že se do textu rigorózní práce nepromítly změny, ke kterým došlo v mezidobí od obhajoby zmíněné diplomové práce – to zřejmě vedlo k tomu, že se např. na s. 26 v pozn. 59 píše o „návrhu připravovaného občanského zákoníku“, avšak opomenut byl platný, byť dosud neúčinný zákon č. 89/2012 Sb. Podobně je zřejmě dobou vzniku předchozí diplomové práce ovlivněn text v pozn. 55 na s. 55 o tom, že Listina (Charta) základních práv EU nemá právní závaznost.

Z dalších připomínek uvádím:

- ke s. 4, pozn. 3: není jasné, proč je text Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod citován z literárního pramene (autor V. Pavlíček), když byl identický text oficiálně vyhlášen pod č. 209/1992 Sb.;
- ke s. 11: nepovažuji za vhodný odkaz na komentář ke správnímu řádu k tomu, co má být ve správním rozhodnutí, navíc komentář autorů Jemelka a kol. byl již vydán ve 3. vydání;
- ke s. 11: zřejmě bylo vhodné uvést, že autorka, případně autorita, na kterou by odkázala, označuje zákonný institut opatření obecné povahy pojmy hybridní správní akty či správní opatření, pokud takové pojmy užívá. Opatřením obecné povahy měla věnovat autorka větší prostor, četná literatura a judikatura z poslední doby by ji v tom jistě napomohla;
- ke s. 15: uvádí-li autorka rozhodnutí Vrchního soudu v Praze z r. 1993, že se osoba, která neúspěšně podala návrh na vyvlastnění u správního orgánu, nemůže u soudu dovolat toho, že byla zkrácena na svém právu, měla rozebrat, zda má takový názor význam i za současné úpravy soudní ochrany před správními rozhodnutími, ať už ve správním soudnictví či podle části páté o.s.ř. Za nesprávné považuji dovozovat, že vztah vyvlastňovacího úřadu a „ostatních účastníků se subjektů“ (zřejmě se má jednat o účastníky vyvlastňovacího řízení) je vztahem nadřízenosti a podřízenosti (a z toho má vyplývat veřejnoprávní povaha institutu vyvlastnění): je přece třeba odlišit veřejnoprávní povahu úpravy řízení od toho, zda rozhodované otázky má soukromo- či veřejnoprávní povahu;
- ke s. 22 an.: text o období let 1976 – 2007 (správně 2006) působí dojmem, jako by úprava vyvlastnění v předchozím stavebním zákoně č. 50/1976 Sb. ani nebyla novelizována, resp. jednotlivé novely nejsou rozebrány;
- ke s. 24: není logické zmiňovat v textu o období 1976 – 2007 (resp. 2006) zákon č. 63/1935 Sb., který nebyl v té době platným ani účinným;
- ke s. 25: při pokusu autorky o rozbor ústavního požadavku čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod na vyvlastnění „na základě zákona“ nebylo vhodné omezit se jen srovnáním komentáře doc. Klímy a rozhodnutí Ústavního soudu Slovenské republiky z r. 2000, ale bylo možné vyjít i z prací dalších českých autorů, jakož i z judikatury českého Ústavního soudu k této problematice. Zejména však měla autorka sama zaujmout k těmto názorům kritický pohled a uvést svůj názor na daný problém.

- ke s. 30: autorka neuvádí, podle jakého zákonného ustanovení se mají pohledávky zajištěné zaniklým zástavním aj. právem stát splatnými, zda je to explicitně v právním předpise stanoveno či zda k tomuto názoru došla sama výkladem;
- ke s. 46: formulace, že vyvlastňovací úřad „žádost o vyvlastnění zamítne a řízení zastaví“ neodpovídá zákonné formulaci výroku. Další chybou je, že autorka opomněla, že požadavek oznamovat zamítnutí žádosti katastrálnímu úřadu je vázán na právní moc rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vyvlastnění.
- ke s. 47: od rigorózní práce by bylo možné očekávat, že se autorka nespokojí s jednoduchým konstatováním, že rozhodnutí o vyvlastnění poučí o možnosti odvolat se (§ 24 odst. 3 písm. c/ zákona o vyvlastnění) a o možnosti domáhat se projednání vyvlastnění v občanském soudním řízení (§ 24 odst. 3 písm. d/ cit. zákona), ale že se pokusí rozebrat, zda a jak je možné současně poučovat o různých dalších procesních stádiích.

Kladně lze hodnotit, že je práce přehledně členěná a podává souhrnný přehled o zkoumané tematice.

Práci doporučuji k obhajobě.

Doporučuji autorce, aby se v rámci ústní obhajoby zaměřila na problematiku možné soudní ochrany ve věcech, v nichž správní orgán rozhodoval o žádosti o vyvlastnění.

V Praze dne 11. června 2012

doc. JUDr. Martin Kopecký, CSc.